

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2016

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *օ*.

- 1) բար-րություն, ջր-րհներք, հ-գուտ, հ-դս ցնդել
- 2) հանապազ-րդ, բն-րրան, նախ-րե, ամեն-րյա
- 3) -թյակ, տն-րեն, օրըստ-րե, օր-ր
- 4) աման-րյա, քնքշ-րոր, բաց-թյա, թիկն-թոց

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *ճ*.

- 1) բար-իթողի, կեղծօ-իք, որ-կալ, հարցուփոր-
- 2) հանդեր-անք, հերար-ակ, հասարակա-, վար-ակ
- 3) անցուդար-, որ-աքարե, անեղ-, վերամբար-
- 4) լոր-, փոր-անք, ան-կալի, դեղ-անիկ

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում և բառաձևերում է գրվում *չ*.

- 1) դյուր-մբռնելի, ճեպ-նթաց, ան-նտել, վերջ-նթեր
- 2) նոր-նծա, մերթ-նդներթ, ան-ստգյուտ, առ-նչվել
- 3) կ-նկներ, կոր-նթարդ, որոտ-նդոստ, դյուր-նկալ
- 4) երկ-նտրանք, երկ-նչել, ինքն-ստինքյան, վեր-նձյուղված

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *մ*.

- 1) ը-բռշխնել, ճա-փա, ա-բողջ, բա-բեր
- 2) փա-փուշտ, սուսա-բար, վերա-բարձ, ա-բիծ
- 3) ա-պհովանի, բա-բիռ, թ-բիր, ինքնա-փոփ
- 4) դա-բարան, թա-բ, հա-պատրաստից, ը-պանակ

5 Տրված բառիմաստները համապատասխանում են աջ շարքի բառերից չորսին. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

1. տնակ այգում	ա. կղմինդր
2. առաջին պտուղ	բ. կնդրուկ
3. թրձած աղյուս	գ. երախայրիք
4. ասեղնատերև ծառ	դ. հնձան
	ե. մայրի

- 1) 1 - դ, 2 - գ, 3 - ա, 4 - ե
- 2) 1 - գ, 2 - ե, 3 - գ, 4 - ա
- 3) 1 - ա, 2 - բ, 3 - դ, 4 - ե
- 4) 1 - բ, 2 - դ, 3 - ա, 4 - գ

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) գիշերերգ - ցայգերգ, արամբի - զամբիկ, գինարբուք - խնջույք, գինդ - ականջօղ
- 2) կեղծանուն - պատվանուն, գիտակցել - ըմբռնել, արմատական - առաջնային, դրվատել - փառաբանել
- 3) գամվել - մեխվել, գաղտնապահ - փակբերան, զարշաղեմ - տգեղ, գնահատելի - արժեքավոր
- 4) գանձարկղ - դրամարկղ, խոնջանալ - սեթևեթել, գեղաճաշակ - բարձրաճաշակ, գլխարկ - գդակ

7

Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերական իմաստով գործածված բառ կա:

- 1) Միրհավն էր. հանգիստ քուջուջ անելով փոխում էր արնագույն տոտիկները:
- 2) Կայծակի մտրակից խրտնած կարմիր մի նժույզ ծառս եղավ տեղից:
- 3) Հեռվից կապտավուն սարերն այնքան պարզ էին երևում, որ կարելի էր համրել նրանց բոլոր ձորակները:
- 4) Լինե՛ր, այնպես լինե՛ր, որ ինքը հնձվոր լինե՛ր, նրանց արտը հնձե՛ր, Սոնան հաց բերե՛ր իրեն:

8

Տրված բառերի բառակազմական վերլուծություններից ո՞րն է սխալ.

- 1) վայելչագրություն = վայել+(ու)չ+ ա+ գ(ի)ր+ություն
- 2) կառամատույց = կառ+ ա+ մատ+ույց
- 3) խորհրդակցություն = խորհ+(ու)րդ+ ա+կ(ի)ց+ություն
- 4) ապերջանիկ = ապ+ երջան+ իկ

9

Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ կա:

- 1) նյութամուլներ, մարգադաշտեր, սպունգներ, լուսամուտներ
- 2) կոնյակագործներ, գազամուղներ, դաշույններ, խտանյութեր
- 3) գործատերեր, նշագեղձեր, կողմնացույցներ, լեզվաբաններ
- 4) աստղագետներ, ոտնաձայններ, որմնասյուներ, արծվաբներ

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում վա հոլովման:

- 1) շաբաթ, ժամանակ, վաղը, այսօր
- 2) կեսգիշեր, իրիկնաժամ, երբ, առաջ
- 3) ամառ, կեսօր, անձնանուն, գիշեր
- 4) երեկ, զարուն, ցերեկ, ժամ

11

Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Ծերուկ զինվորս քեզ կասեմ մի բան. հողն է քո ուժը, ոչ թե սին ոսկին:
- 2) Վռագ անցան երագ, մուրագ, ու չհասա ոչ մեկին,
Կյանքս թեթև տանուլ տված գրագ եղավ, անց կացավ:
- 3) Հե՛յ ագահ մարդ, հե՛յ անգոհ մարդ, միտքդ երկար, կյանքդ կարճ....
- 4) Աշխարհումս ախ չիմ քաշի, քանի վուր ջա՛ն իս ինձ ամա....

12

Ո՞ր նախադասության մեջ գերադրական աստիճանով դրված ածական կա:

- 1) Խուլ գյուղեր կային անտառների խորքում, բարձր-բարձր լեռների լանջերին և չափազանց խոր ձորերում:
- 2) Շուկայում նա գերադասում էր մրգավաճառների խանութները, որոնք գրավում էին հրապարակի մեծագույն մասը:
- 3) Երբեմն մի ահագին բազմություն լիքը զամբյուղներով ուխտ էր գնում Սուրբ Մարիամ եկեղեցի:
- 4) Կյորեսը մեռնում էր, և ամենից ավելի նրան մաշում էր Գորիսը՝ մեծամեծերի այդ քաղաքը:

13

Ո՞ր շարքի բոլոր դերանուններն են հոլովվում:

- 1) դու, ոմանք, բոլոր, ինչու
- 2) նա, քանի՞սը, ոչինչ, ինքը
- 3) ով, իրար, մենք, այսպես
- 4) ինչ, ուր, միմյանց, սա

14

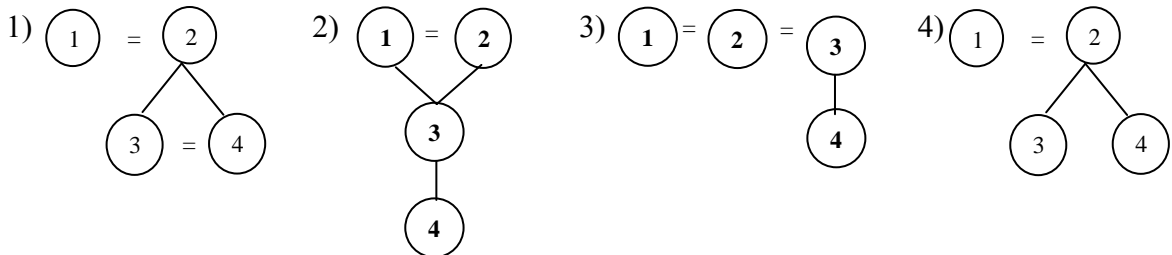
Ո՞ր նախադասությունն է պարզ ընդարձակ:

- 1) Խոսակցությունը կարծես հաճելի էր նրան:
- 2) Յուրաքանչյուր ոք լաց էր լինում:
- 3) Մարդիկ ու մեքենաները անցուդարձ էին անում:
- 4) Անտառն ավելի գեղեցիկ էր թվում:

15

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Բացեցի բակի ճռռացող դուռը և նույն ակնթարթին տեսա, որ երիտասարդ մի կին կարմրատակած կռացել է թոնրի վրա, իսկ կողքին նստած է մի շիկահեր աղջիկ:

16

Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:

- 1) Կան բաներ, որոնց մասին պետք է լռել:
- 2) Համայն մարդկությունը միշտ էլ ձգտել է խաղաղության:
- 3) Նա այն մարդկանցից է, որ, հասնելով մեծ փառքի, բնավ չեն մեծամտանում:
- 4) Առևտուրը զարգանում է. հարկավոր է նոր շուկաներ:

17

Քարդ նախադասություններից որի՞ բաղադրիչ նախադասություններն են միմյանց հետ կապակցված հարաբերական դերանունով:

- 1) Նա շատ լավ գիտեր՝ որտեղ են «գիշերում խեցգետինները»:
- 2) Առանձնատունը, որ քիչ հյուրեր չէր տեսել, գունաթափվեց, ամայացավ:
- 3) Տղաները վազվզում են ուղղահայաց պատերի վրայով, այնտեղից իջնում են ակնթարթային սլացքով:
- 4) Այն ժամանակ ես չգիտեի այդ բառի նշանակությունը, ուստի նախընտրեցի լռել:

18

Նախադասության ի՞նչ անդամ է դերբայական դարձվածը:

Հարսանիքների ժամանակ նորեկուկ ու նշանավոր աշուղների հետ մրցում էին մակ տեղացիների մեջ հայտնի հորովել երգողները:

- 1) ստորոգելի
- 2) ենթակա
- 3) որոշիչ
- 4) ուղիղ խնդիր

19

Ո՞ր տարբերակում է տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված բարդի:

Ծերունին խաղողի վազերն էտելիս այգում նկատեց կծիկ դարձած թունավոր օձեր:

- 1) Այգում խաղողի վազերն էտելիս ծերունին նկատեց թունավոր օձեր, որոնք կծիկ էին դարձել:
- 2) Ծերունին, երբ խաղողի վազերն էր էտում, այգում նկատեց կծիկ դարձած թունավոր օձեր:
- 3) Երբ ծերունին այգում խաղողի վազերն էր էտում, նկատեց կծիկ դարձած թունավոր օձեր:
- 4) Ծերունին, որ այգում խաղողի վազերն էր էտում, նկատեց կծիկ դարձած թունավոր օձեր:

20

Նախադասություններից քանիստ՞ում կետադրական սխալ կա:

- Տասնվեց-տասնյոթ տարեկան մի պատանի, դուրս գալով դպրոցից և ստեպ-ստեպ շոշափելով գրպանի թանկարժեք պարունակությունը՝ հասունության վկայականը՝ դեզերում է Գյումրի քաղաքի հրապարակում:
- Տարտամ քայլերով անցնում էր նա հյուրանոցի առջևով և շուռ գալով՝ տեսավ շքամուտքից դուրս եկող մի մարդու՝ վիթխարի գամփռի շոթան ձեռքին:
- Մինչև թարգմանվելին Վահանից առգրավված գրքերը, մինչև ծանոթանային դրանց բովանդակությանը՝ ահագին ժամանակ կանցներ:
- - Մենք ձեզ չենք վռնդում. եթե ցանկություն ունեք՝ կարող եք գիշերել ցախատանը,- ասել էր տանտերը՝ գլխով ցույց տալով բակի ցածրիկ շինությունը:

- 1) երեքում
- 2) չորսում
- 3) մեկում
- 4) երկուսում

21

Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության n-րդ տարբերակն է համապատասխանում շարադրանքի (տեքստի) տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Ալեքսանդրը պարսպին մոտեցրեց մեքենաները և ճեղքվածքներ բացելով պարսպի այդ մասում՝ մտածում էր առաջացած անցքերի միջով ներխուժել քաղաք:
2. Սակայն այդտեղ նրա ուշադրությունը գրավեց գետը, որը հոսում էր քաղաքի միջով և ձմեռային անձրևներից դառնում ավելի հորդառատ, բայց որն այժմ լիովին չորացել էր: Պարիսպները չէին անջրպետում նրա հունը մինչև հատակ, այնպես որ զինվորները կարող էին նրա տակով քաղաք մտնել:
3. Երկու օրում գրավելով հինգ քաղաք և ստրկացնելով բնակչությանը՝ Ալեքսանդր Մակեդոնացին գնաց դեպի Կյուրոսի քաղաքը: Այդ քաղաքը շրջապատված էր ավելի բարձր պարսպով, քան մնացածները: Այնտեղ էր հավաքվել բարբարոսների մեծամասնությունը, ընդ որում՝ ամենառազմատենչները, այնպես որ մակեդոնացիներին այնքան էլ հեշտ չէր լինելու գրավել այն միանգամից:
4. Մինչ բարբարոսներն իրենց ամբողջ ուշադրությունը դարձրել էին մեքենաներին և պաշտպանվում էին այն վայրում, ուր դրանք կանգնած էին, Ալեքսանդրը իր զորքի մի մասի հետ բոլորից աննկատ քաղաք մտավ այդ գետի հունով և ջարդելով դարպասի մի փոքր հատված՝ ներս թողեց նաև մնացած զորքը:

- 1) 3, 1, 2, 4
- 2) 3, 1, 4, 2
- 3) 1, 3, 2, 4
- 4) 3, 2, 1, 4

22

Տրված բնութագրումներից n-րդ դարի հեղինակներից որի ստեղծագործությանն է վերաբերում:

1. Կերտված է հայ կրթական, լուսավորչական գործչի առաջին պատմագեղարվեստական կերպարը:	ա. Փավստոս Բուզանդ, «Հայոց պատմություն»
2. Սկսվում է Տրդատ Մեծի մահից և հասնում մինչև 387 թվականը, երբ Հայաստանը բաժանվեց Բյուզանդիայի և Պարսկաստանի միջև:	բ. Ղազար Փարպեցի, «Հայոց պատմություն»
3. Ընդգրկում է շուրջ հարյուր տարվա պատմություն՝ սկսած Հայաստանի մասնատումից Բյուզանդիայի և Պարսկաստանի միջև:	գ. Կորյուն, «Վարք Մաշտոցի»
4. Ներկայացվում է հայ նախարարական տոհմերի ծագումնաբանությունը:	դ. Մովսես Խորենացի, «Հայոց պատմություն»

- 1) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ
- 2) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ
- 3) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ
- 4) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ

23

Տողերի դասավորության n-ր տարբերակն է ճիշտ:

1. Հեծալ արի արքայն Արտաշէս ի սեան գեղեցիկ
2. Եւ անցեալ որպէս զարծուի սրաթև ընդ գետն
3. Եւ հանեալ զոսկէօղ շիկափոկ պարանն
4. Եւ ձգեալ զոսկէօղ շիկափոկ պարանն
5. Ընկեց ի մէջք օրիորդին ալանաց

- 1) 1, 2, 3, 4, 5
- 2) 2, 1, 5, 3, 4
- 3) 3, 1, 2, 5, 4
- 4) 1, 3, 2, 4, 5

24

«Մասնա ծներ» էպոսում Միերի մահվանից հետո «յոթ դռների ետև» փակված Գեղձուն-Ծամը սգահան է լինում, երբ՝

- 1) Գավիթը մենամարտում սպանում է Մսրա Մելիքին:
- 2) Վերջին արաբը հալածվում է հայրենի երկրի սահմաններից:
- 3) լրանում է որդու՝ Մեծ Միերի մահվան քսանհինգ տարին:
- 4) Գավիթը Մսրա Մելիքի դեմ կռվի գնալուց առաջ սասունցիներին «կացե՛ք բարով»-ներ է ասում:

25

Խաչատուր Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպում Աղասին ինչպե՞ս է իմանում հոր՝ գնդանում բանտարկված լինելու մասին:

- 1) Մոր ուղարկած նամակից է տեղեկանում:
- 2) Նազլուն է հայտնում նամակով:
- 3) Հորեղբայր Ավետիքն է հայտնում:
- 4) Քանաքեռցիներն են լուր բերում:

26

Հակոբ Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպում Աբխաղում աղան ե՞րբ է առաջարկում բժշկին իրեն քննել:

- 1) Երբ հասկանում է, որ ինքը ծանր հիվանդ է:
- 2) Երբ իմանում է, որ բժիշկը Եվրոպայում է կրթություն ստացել:
- 3) Երբ իմանում է, որ իր անունը լրագրերի մեջ պիտի հրատարակվի:
- 4) Երբ համոզվում է, որ բժիշկը միայն հարուստներին է բուժում:

27

Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Ու լույսն անոնց, անխոս հուրի՜ դյութական,
Հըմայագեղ ու վարսքերով,
Շատրըվանին կ'իջնե գուռին մեջ կաթե:*

- 1) արծաթե
- 2) մետաքսե
- 3) մըշուշե
- 4) սատափե

28

Վահան Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է հատվածը:

*Ու կարոտակեզ ահա կրկին
Վերադառնում եմ, որ առհավետ
Ունկնդիր լինեմ քո հին երգին
Եվ լամ, լամ անուշ քո երգի հետ...*

- 1) «Որպես Լաերտի որդին...»
- 2) «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի...»
- 3) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես...»
- 4) «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին...»

29

Ակսել Բակունցի ո՞ր պատմվածքն է սկսվում հետևյալ հատվածով:

*«Աշուն էր, պայծառ աշուն...
Օդը մաքուր էր, արցունքի պես ջինջ: Կապտավուն սարերն այնքան մոտ, այնքան
պարզ էին երևում, որ հեռվից կարելի էր համարել նրանց մաքուր լանջերի բոլոր
ձորակները, կարմրին տվող մասրենու թփերը:
Աշուն էր, տերևաթափով, արևի նվազ ջերմությամբ, դառնաշունչ քամիով, որ
ծառերի ճղներից պոկում էր դեղնած տերևները, խմբերով քշում, տանում հեռու
ձորերը»:*

- 1) «Ալպիական մանուշակ»
- 2) «Սպիտակ ձին»
- 3) «Խոնարհ աղջիկը»
- 4) «Միրհավ»

30

Ի՞նչ ճակատագիր է ունենում Վասակ Սյունին Դերենիկ Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպում:

- 1) Պարսիկները նրան քարշ տալով դաժանաբար սպանում են:
- 2) Անհայտ է:
- 3) Պատերազմից հետո գղջում է իր արարքների համար, մեռնում ու թաղվում է պարսից աշխարհում:
- 4) Պարսից Դռան կողմից դատապարտվում է մահվան:

31

Եղիշե Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Կյանքս, որ հուշ է դարձել, հեռանալիս չանիծես.
Կյանքս կանցնի, կմարի, բայց երգս կա, կապրի դեռ:*

- 1) «Դանթեական առասպել»
- 2) «Տաղ անձնական»
- 3) «Գանգրահեր տղան»
- 4) «Հեռացումի խոսքեր»

32

Տրված ստեղծագործություններից ո՞րը դրամատիկական սեռի չէ:

- 1) «Արա Գեղեցիկ» (Ն. Չարյան)
- 2) «Քաջ Նազար» (Հ. Թումանյան)
- 3) «Պատվի համար» (Ալ. Շիրվանզադե)
- 4) «Պաղտասար աղբար» (Հ. Պարոնյան)

33

Տրված շարքում դերանվան քանի՞ տեսակ կա.

ոչ մի, դու, այս, այսքան, բոլոր, մեկմեկու, միևնույն, համայն, ամենքը, այսպես:

34

Տրված հատվածում քանի՞ հատկացուցիչ կա:

Բացվեց մեր պարտեզի դռնակը, և դռան բարձր ձայնը խլացրեց այն բացողի թույլ կանչը, որ մի կարճ ժամանակ թրթռաց վայրի թփերի ու երիցուկների վրա՝ բախվելով ծեփը բափած մի պատի:

35

Շարքերից քանիստ՞ում ուղղագրական սխալ չկա.

- օթոց, մթնկա, կորընթարդ, մանյակ
- այգեհտ, աներկբա, ողորբել, խոչընդոտ
- հանապազորդ, առնչվել, երկնչել, փասիան
- տրտմորեն, հնոտի, չընդդիմանալ, զմռսել

36

Պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներից քանի՞սն են գործածվել:

շրջադասություն, անձնավորում, մակդիր, հանգավորում, հակադրություն:

Մեղմիկ քայլում է երեկոն քնքուշ,
Ծովը մետաքսե քղանցքն է փռել,
Նոճիներն ափից շրշում են անուշ,
Ճայերն այրերում նիրհել են, լռել:

37

Բառերից քանի՞սն են *անհոդակապ*.

աղցան, այգեբաց, վազանց, գարեհաց, սակագին, լուսամուտ, գծագիր, լավատես, հորդառատ, սողանցք:

38

Տրվածներից քանի՞սն են անկախ դերբայ.

դիպչող, մոտեցած, անհանգստացել, երգի, ծանոթացել, հանգրվանած, հանգցնելիս, տեսել, լացելիս, քարացող, զարմացնի, փայլատակող:

39

Նշել այն համարները, որոնց դիմաց գրված դարձվածքներն իրար հականիշ են:

1. գրպանը սրբել - գրպանը թեթևացնել
2. առյուծ կտրել - երկինքը գլխին մթնել
3. գլխում մի այբ չկա - խելքի շտեմարան
4. լեզուն շաղ տալ - լեզվի կապերը բանալ

40

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Գարնան արևային օրերը հիշեցնում էին ինձ, որ շուտով մայիս է գալու, և դասերն ավարտելուց հետո նույն ճանապարհով պիտի վերադառնամ քաղաք և երբեք չպիտի տեսնեմ Չորագյուղը:

1. **գալու է** - պարզ ստորոգյալ, **նույն** – որոշիչ
2. **պիտի վերադառնամ** – պարզ ստորոգյալ, **երբեք** – ժամանակի պարագա
3. **արևային** – որոշիչ, **օրերը** - ենթակա
4. **հիշեցնում էին** – պարզ ստորոգյալ, **ինձ** – հանգման անուղղակի խնդիր
5. **շուտով** – ժամանակի պարագա, **մայիս** - ենթակա

41

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում կետադրական որևէ նշան չպիտի դրվի:

1. Միբույն էր հագնել երկար խալաթ կամ մտավոր աշխատանքով տարված մարդկանց հատուկ մեկ այլ տարօրինակ շոր և երբեք չէր հանդուրժում որևէ մեկի կողմից իր հագուստի վերաբերյալ արված որևէ դիտողություն կամ հեզմանք:
2. Բոլորին մեկ առ մեկ աչքի անցկացնելուց հետո հանդիսավոր կեցվածքով վեր կացավ նստած տեղից ու մոտենալով հերթով բարևեց յուրաքանչյուրին:
3. Այդ աշնանը հրատարակչության հանձնարարությամբ ուսումնասիրում էի բանաստեղծի ձեռագրերն ու արխիվը և ամեն մի ձեռագիր թերթելիս կարծես մի նոր աշխարհի հայտնագործում ինձ համար:
4. Ինչպիսի ցնցող տպավորություն թողեց մեզ երիտասարդ գրողներիս վրա նրա նոր գիրքը:

42

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում երկինչյունի հնչյունափոխություն կա.

1. համահունչ, 2. տարակուսանք, 3. ուխտադրուժ, 4. կազմալուծել, 5. բնափայտ, 6. ժուժկալ, 7. եղջերավոր, 8. ծննդավայր, 9. խուզարկու:

43

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում ներգործական սեռի բայ կա:

1. Իններորդ պարկը տեղափոխելուց հետո նա մի պահ կանգ առավ:
2. Մի օր դպրոցում արտակարգ դեպք պատահեց:
3. Արևելքը շառագունել էր. արդեն լուսանում էր:
4. Քիչ անց հարևան վագոնից վերադարձավ ամուսինը՝ մասամբ վերագտած հոգու անդորրը:
5. Երիտասարդը վազեց դեպի կառքը և ուղղելով բաճկոնի օձիքը՝ կանգնեց ձգված, մինչև զորավարը նստեց օթոցին:
6. Ու այս խոսքերն արտաբերեց այնքան լուրջ, որ կինը նորից տարակուսանքի մեջ ընկավ:

44

Նշել թվերը՝ ըստ տողերի ճիշտ հաջորդականության:

1. Հաշտ ու խաղաղ մարդկություն
2. Երազի մեջ երջանիկ
3. Լինե՛ր մանկան արդար բուն
4. Լինե՛ր հեռու մի անկյուն

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Միակազմ նախադասությունների մի մասը ունի դիմավոր բայ, բայց չունի ենթակա:
2. Փոխանվանաբար գործածված ոչ բոլոր խոսքի մասերը կարող են դառնալ ենթակա:
3. Ջեղված ենթակայով նախադասությունը երկկազմ է:
4. Ենթական կարող է արտահայտվել և հարցական և հարաբերական դերանուններով:
5. Բոլոր անկախ դերբայները կարող են դառնալ ենթակա:
6. Առածները երբեմն անենթակա նախադասություններ են:

Բ մակարդակ

46

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Վաղորդյան աղջամուղջը հետզհետե ան-ացավ (1)՝ իր տեղը զի-ելով (2) արևի շառագույն ճառագայթների: Բնությունը զար-նեց (3): Ծառերի և ծաղիկների սաղար-ների (4) նստած ցողը մեղմ-րեն (5) գոլորշիացավ, և յուր-րինակ (6) փայլով շողշողաց մուգ կանաչ բուսականությունը: Պ-նված (7) սալորենին նագեց՝ ասես համբույր ուղարկելով ճ-դերին (8) թառած արագիլներին: Արթնացան նաև ծաղիկները՝ զինարբու-ը (9), սուսա-բարը (10), վարդը:

- 1) 1-է, 2-ջ, 3-թ, 4-թ, 5-ն, 6-օ, 7-ճ, 8-յու, 9-կ, 10-մ
- 2) 1-ե, 2-ջ, 3-տ, 4-թ, 5-օ, 6-օ, 7-ճ, 8-յու, 9-ք, 10-մ
- 3) 1-է, 2-ջ, 3-թ 4-տ, 5-օ, 6-ն, 7-չ, 8-ու, 9-կ, 10-ն
- 4) 1-է, 2-չ, 3-թ, 4-թ, 5-ն, 6-ն, 7-չ, 8-ու, 9-գ, 10-ն

47

Ո՞ր շարքի բառերի բոլոր վանկերն են փակ.

- 1) կշտամբել, կորնթարդ, կոպտել, կրպակ
- 2) կսկիծ, հայտնի, մարդասպան, ճարպիկ
- 3) ձեռնարկել, գերդաստան, ընկույզ, նիրհել
- 4) նշմարել, հազվագյուտ, դիպված, կպչուն

48

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (կապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում միասին.

- 1) պատե(պատ), զին(գրքույկ), փայտ(փորիկ), ճեպ(ընթաց)
- 2) օդ(ուղի), ճեփ(ճերմակ), եռ(ու)զեռ, գործ(ընկեր)
- 3) բուժ(քույր), հենց(որ), բնակ(վարձ), մինչ(դեռ)
- 4) պետ(կրկես), ազգ(ու)տակ, գառ(ի)վեր, բառ(մասնիկ)

49

Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Տասն թոնրի կողքին էր շարել նոր թխած (1. ջնարակները, 2. նկանակները):
- բ. Ժամանակն այդպես էլ չսպիացրեց նրա հոգում մնացած (1. խարամը, 2. խարանը):
- գ. Օրակարգում ներկայացված ոչ մի հարցի շուրջ (1. միացյալ, 2. միասնական) որոշում չկայացվեց:
- դ. Որոշվեց հիվանդի վիրահատությունը կատարել (1. տեղային, 2. տեղական) անզգայացումով:

- 1) ա - 1, բ - 1, գ - 1, դ - 1
- 2) ա - 2, բ - 2, գ - 2, դ - 1
- 3) ա - 2, բ - 1, գ - 2, դ - 1
- 4) ա - 1, բ - 1, գ - 2, դ - 2

50

Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *զլխարկը թեք դնել* - նորաձև հագնվել, *զլխին տալ* - գղջալ
- 2) *ժամավաճառ լինել* - իզուր ժամանակ վատնել, *երեսից կախվել* - թախանձել
- 3) *արյունը ջուր դառնալ* - սահմռկել, *աչքերը փակել* - մեռնել
- 4) *աչքը ջուր կտրել* - կարոտով, անհամբերությամբ սպասել, *անձյուն ձմեռ* - անճարակ մարդ

51

Տրված բառերից ո՞րն է կազմությամբ համապատասխանում բառակազմական հետևյալ կաղապարին՝ արմատ+վերջածանց+վերջածանց.

- 1) գինեգործություն
- 2) բանակային
- 3) պարապմունք
- 4) սառցարան

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) անկանոն - օրինաչափ, ականակիր - պղտոր, խոչընդոտել - նպաստել
- 2) հետամտել - ձգտել, անթաքույց - սքողված, երբեմն - ստեպ-ստեպ
- 3) հրավիրել - արտաքսել, ավերակ - շեն, լայն - անձուկ
- 4) բարեկիրթ - անտաշ, գոգավոր - խորդուբորդ, համախմբել - ջլատել

53

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են սոսկածանցավոր:

- 1) հանգչել, կառչել, կպչել, սառչել
- 2) մտնել, ընկնել, խրտնել, բուսնել
- 3) հասնել, սառչել, ուրանալ, հոգնել
- 4) համընկնել, փախչել, պրծնել, մոտենալ

54

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են դրված ենթադրական եղանակով:

- 1) կգաս, չի աղոթի, կամայանա, կընկերանային
- 2) կշտամբեց, կայրի, կուղարկի, չի ուղղի
- 3) կուտեմ, չեմ սուզվի, կաշխատենք, ջանա
- 4) կապրենք, կուտակենք, կտեսնի, կուշանա

55

Ո՞ր նախադասության մեջ կապ կա:

- 1) Տարիներ հետո քեզ տեսա նորից:
- 2) Մինչև չտեսնես, չհավատաս:
- 3) Ով պատմություն ունի, չի կարող հետ չնայել:
- 4) Առաջ մանրամասնորեն հիշում էի, հիմա ամեն ինչ մոռացել եմ:

56

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են վերաբերականներ:

- 1) գուցե, իրավամբ, թեկուզ, ա՛խ
- 2) հապա, ցավոք, նույնիսկ, երիցս
- 3) ահա, հիրավի, անգամ, անկասկած
- 4) սուկ, մանավանդ, հավասար, մի՞թե

57

Տրված նախադասության մեջ ի՞նչ անդամ է անորոշ դերբայը:

*Ես գնամ նորից՝ ինձ որոնելու
ճրագով, մոմով, կայծակի լույսով:*

- 1) նպատակի պարագա
- 2) հանգման անուղղակի խնդիր
- 3) որոշիչ
- 4) հատկացուցիչ

58

Ո՞ր տարբերակում է տրված բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

Ես չեմ պատմում այն բանաստեղծի մասին, որ երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճեմելիս իրեն ծովն է նետել:

- 1) Ես չեմ պատմում երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճեմող բանաստեղծի՝ իրեն ծովը նետելու մասին:
- 2) Ես չեմ պատմում երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճեմելիս իրեն ծովը նետած այն բանաստեղծի մասին:
- 3) Ես չեմ պատմելու երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճեմելիս իրեն ծովը նետող բանաստեղծի մասին:
- 4) Ես չեմ պատմում երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճեմելիս իրեն ծովը նետած բանաստեղծի մասին:

59

Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս նախադասությունների պաշտոնները:

1. Այն աչքերը, որ չեն լացել,
Բան չեն տեսել այս աշխարհում:	ա. ձևի պարագա
2. Ապրե՛լ, ապրե՛լ, այնպես ապրել,
Որ սուրբ հողդ երբեք չզգաս քո ավելորդ
ծանրությունը:	բ. հանգման խնդիր
3. Ես նախանձում եմ նրանց բոլորին,
Ովքեր ապրում են հավատով խորին:	գ. որոշիչ
4. Բարի նախանձով նրան եմ հիշում,
Ով չի մոլորվում անթափանց մութում:	դ. ուղիղ խնդիր
5. Պարզվում է, որ չեմ նախանձում կյանքում ոչ ոքի...	ե. ենթակա

- 1) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-ե, 5-դ
- 2) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ, 5-ե
- 3) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ, 5-ե
- 4) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-բ, 5-գ

60 Ո՞րն է տրված բարդ նախադասության ստորադաս նախադասության պաշտոնը:

Հիշում եմ, թե որքան եմ նզովել կյանքը:

- 1) ենթակա
- 2) հատկացուցիչ
- 3) ուղիղ խնդիր
- 4) չափ ու քանակի պարագա

61 Նախադասության նշված անդամներից ո՞րը կարող է արտահայտվել ենթակայական դերբայով:

- 1) որոշիչը
- 2) պարզ ստորոգյալը
- 3) ձևի պարագան
- 4) ժամանակի պարագան

62 Նշվածներից ո՞րը պոեմ չէ:

- 1) «Թմկաբերդի առումը» (Հ. Թումանյան)
- 2) «Դանթեական առասպել» (Ե. Չարենց)
- 3) «Հարճը» (Դ. Վարուժան)
- 4) «Արա Գեղեցիկ» (Ն. Չարյան)

63 Նշվածներից ո՞վ որ պատմական-գեղարվեստական հերոսի զավակն է:

ա. Գոռ	1. Վասակ Սյունի
բ. Ներսիկ	2. Վարդան Մամիկոնյան
գ. Ջոհրակ	3. Վահան Մամիկոնյան
դ. Սամվել	4. Գևորգ Մարգալետունի

- 1) ա-4, բ-2, գ-1, դ-3
- 2) ա-1, բ-4, գ-3, դ-2
- 3) ա-1, բ-4, գ-2, դ-3
- 4) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3

64 Հոմանիշների քանի՞ եռյակ կարող է կազմվել տրված բառացանկից.

մեծարել, հիմնարկել, ավանդել, խիստ, ստեղծել, հույժ, հանձնել, տալ, ջատագովել, չափազանց, փառաբանել, հիմնել:

65 Քանի՞ բառում ածանցի հնչյունափոխություն կա.

միջնապատ, վարչություն, վարձատրել, մատուցարան, ժողովրդական, տեսչական, ներկայացուցչություն, բնութագրական, գերապատվություն, նկարչական, ուսուցչություն, կառուցապատում:

66

Տրված բանաստեղծական հատվածում քանի՞ մակդիր կա:

Անլեզու, անգիր հավերժից
Ասբեր է մեզ հուշում աշխարհը:
Ազգեր են հեռանում աշխարհից,
Ազգեր են ներխուժում աշխարհը:

67

Նշել նախադասության ձևաբանական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Հասկանալի էր, որ նման պայմաններում ինձ տրված չէր հանգիստ հոգով զբաղվել իմ գործով. զգում էի, որ իմ նյարդերը սկսում էին բողբոջել, բացի դրանից, օրիորդը աստիճանաբար անտանելի էր դառնում ինձ համար:

1. **զգում էի** - դիմավոր բայ, սահմանական եղանակ, **բացի** - կապ, երկդրություն
2. **աստիճանաբար** - վերաբերական, **համար** - կապ, հետադրություն
3. **դառնում էր** - անկանոն բայ, անկատար անցյալ, **որ** - ստորադասական շաղկապ
4. **նման** - կապ, **ինձ** - անձնական դերանուն, տրական հոլով
5. **զբաղվել** - անորոշ դերբայ, չեզոք սեռ, **գործով** - գոյական, գործիական հոլով

68

Նշել տրված համարների դիմաց գրվածներից որոնք կան տվյալ հատվածում (նախադասությունները կետադրված չեն):

Վագրը հանդարտ հեռացավ դեպի շամբուտը նրա հետևից հլու-հնազանդ կորյունը: Բարեն ասչած հիացքով նայում էր հեռացող գազանին գեղեցիկ փայլուն մորթով թավշյա խոհուն աչքերով: Վագրը այդ իմաստուն կենդանին գիրթ կանգ առավ և աղամորդու իմաստուն հանդիսավորությամբ հետ դարձրեց գլուխը:

1. տրոհվող որոշիչ
2. տրոհվող դերբայական դարձված
3. տրոհվող հատկացուցիչ
4. բացահայտիչ
5. ստորոգյալի զեղչում

Ըստ հաջորդականության՝ նշել, թե որ հատվածը Եղիշե Չարենցի որ ստեղծագործությունից է:

- Ով քաղաքից էր հեռավոր, ուր մառախուղ էր անորոշ,
Նա բերել էր թոքախտավոր սիրտը, որպես կարմիր դրոշ:-
Ով եկել էր՝ թողած հեռուն անծայրածիր մութը գյուղի,
Բերել էր իր մկաններում բեղմնավորված ուժը հողի:
- Թող ոչ մի գոհ չպահանջվի ինձնից բացի,
Ուրիշ ոտքեր կախադանին թող մոտ չգան.
Եվ թող տեսնեն ի՛նչ աչքերի մեջ կախվածի,
Իմ բո՛րբ երկիր, լուսապսակ քո ապագան:
- Նայում է ապա նա փոշոտ քարին
Աղեղանման հոնքերի տակով...
Գրված է վրան. «**Եղիշե Չարենց,
Քանաստեղծ, ծնված Մակու քաղաքում**»:
- Բարձրահասակ է, ջղուտ, աչքերը սև,
Բակենբարդներ ունի, փոքրիկ մորուս:
Ես որտե՞ղ եմ արդյոք նրան տեսել.
Կյանքո՞ւմ արդյոք, տենդո՞ւմ, թե՞ գրքերում:

1. «Ամբոխները խելագարված», 2. «Մահվան տեսիլ», 3. «Գանգրահեր տղան»,
4. «Անակնկալ հանդիպում Պետրոպավլովյան ամրոցում»:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ենթադրական եղանակի դրական խոնարհման ձևերը պարզ են, ժխտականը՝ քաղաղրյալ:
2. Սահմանական եղանակի բայաձևերի կազմությանը մասնակցում են բոլոր ձևաբայերը:
3. Բայի բոլոր եղանակներն ունեն ներկա ժամանակի բայաձևեր:
4. Բայի բոլոր եղանակներն ունեն ապառնի ժամանակի բայաձևեր:
5. Բայի բոլոր եղանակներն ունեն անցյալ ժամանակի բայաձևեր:
6. Ըղձական և հրամայական եղանակների դրական և ժխտական խոնարհման ձևերը պարզ են: